

Luf. 16, 2.

Te arvo ommast maia- pidamisest!

Jemu Ujala

Luf. 12, 35—37.

Kristusse janna: „Teie niuded olgo wõga ümberpan-
dud, ja teie küünlad põllege.

Ja olge teie nende innimeeste sarnatsed, kes omma
Jesandat ootwad, missal Temma pulmast lahjub, et, kui
Ta tulleb ja kopyutab, nemmad warsti Lemmale woiwad
ust lahti teha.

Onsad on need sullased, kedda Jesand tulles leiab wal-
wamaft: tõest minna ütlen teile, et Temma ommad rided
wõga finniseub, ja neid panned laua jure istma, ja
tulles ja tenib neid.

Sedda jutlust on wäljaandnud:

C. Fr. Janter.

Juhon Uusital

Tallinnas,

trükitud Eesti-maa kubermango kirjadega 1862 aastal.

Wopnoout 1865 nige

Jamarré Laure

Gegen den unveränderten Abdruck nachstehender Schrift ist von Seiten des Ehsländischen Evangelisch-Lutherischen Consistori nichts einzuwenden.

Reval, Dom, den 6. März 1862.

Nr. 155.

Dr. Christian Rein, Vice-Präsident.
Hud. Hörjchermann, Secr.

Der Druck wird gestattet.

Dorpat, den 12. März 1862.

Nr. 35.

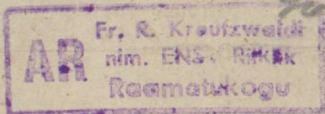
Abgetheilter Censor de la Croix.

Punkten Wälgen

Lehrer Wälgen

Ar 862

Janter

Agga Ta ütles ka omma jüngritte wasto:
Üks innimenne olli rikkas, sel olli maia-
piddaja, ja selle peale olli temma ette kõnne
tõstetud, kui peaks ta temma warra ärra-
hukkama. Ja temma kutsus tedda ja üt-
les temmale: Kuida ma sedda sinnust
fulen? te arro ommast maiapiddamisest,
sest sinna ei woi ennam mitte maia piddada.

Selle tähhendamisse fanna läbbi meie ewange-
liummis õppetab meid meie Õnnisteggia, mis
meil sest innimesse aialikkust ellust tulleb möttelda,
ja ütleb meile, et se üks maiapiddaminne on, mis
Jummal, kui üks rikkas mees, meile on kätte
usknud, agga kellest meie ka wimaks Temmale arro
peame teggema. Sepärrast wõtkem tähhele panna:

„Kuida meie kõhhus on nende andi-
dega maia piddada, mis Jummal
meile siin aialikkus ellus on kätte
uskund.“

Sedda ärraselletades tahhan räkida:

I. Reist andidest, mis meie Jummalalt lodud
wisi järrel olleme sanud.

II. Reist andidest, mis Temma meile se sure
lunnastamisest tö läbbi on kinkinud.

Edward Visser

Issand meie Jummal ning Õnnisteggia! anna
meile armo walgust ja wägge kulumada ja ärra-
moista neid kõrged armo andid, mis Sinna meile
lodud wiisi järrel ja se sure lunnastamisse tö
läbbi olled annud, ja mis meie Sulle se eest
wölgo olleme. Amen!

I.

Jummal loi innimest omma näo jär-
rele; Jummal näo järrele loi ta tedda.
1. Mos. 1, 26, 27. Innimesel on sepärrast
nenda suur au, mis ühhelgi mu lomale ep olle.
— Eht meie kül sedda Jummal näggo lange-
missel läbbi patto sisse olleme ärrakantunud, siiski
ei olle meie sellepärrast ommast heast lojast igga-
wessels aiaks ärralütkatud, waid Temmast seatud,
et meie Temma Poia näo sarnatsed peame ollema.
Rom. 8, 29. — Mõttele siis, oh innimenne! Jum-
mala näo järrele olled sa lodud, — Jummal
näggo ja au pead sa jälle kätte sama. Selle
tarwis olled seia Ma peäle ellama kutsutud! Kas
sinna töe melega selle ülle olled järrele möttelnud:
Kuida ma woiksin sedda sada? ja mis pean teg-
gema, et sedda jälle kätte saaksin?

Wata keif so ihho ja waimo andid on nisug-
gused, et paljo ausam olled, kui keif muud lo-
mad. Sa woid püüsti Ma peäl seista, woid
ommad silmad ja süddant taewa pole tösta —
jo selle läbbi olled sinna ülle keige asjade, mis
so ümber on; keif asjad on sülle tenistusfels,
sülle maitsemisfels ja prukimisfels antud; sinna
ei olle mitte nende asjade pärrast, ei mitte selle
Ma pärrast, waid taewas ning Ma ja keif, mis

seal sees on, on sinno pärrast ja sinnule heats lodud, agga sinna olled Jummalala pärralt, Jummalale auuks, Jummalale rõmuks lodud. Ükski teine loom Ma peal ei woi sedda ärramoista ja ärratunda, agga sinnule on Jummal sedda annud ja süddamesse kirjotanud, Tedda keigis omma teggudes ärramoista ja auustada. Rom. 1, 20. ning 2, 15. Sinna pead seshinnatses maailmas käima, ni kui ühhes Jummalala aedas, pead keige asjade sees omma Loja käe tööd, Temma wägge, tarkust ja heldust nenda tähhele pannema ja ärramoistama, kui ükski mu loom Ma peal ei woi. Sest Ma on täis Issanda heldust, — kui sinnul agga tundlik südda olleks sedda ärramoista. Taewad juttustawad Jummalala au, kui sinnul agga kõrwad olleksid kuulda. Paul. 33, 5—19, 1. Iggähhe tule lehkega puhhub Jummalala heldus sinno peäle, iggähhe päwa jonega watab Temma issalik film üllewelt rõmotäis sinno peäle mahha. Kas sa moistad, kas sa tunned neid armo kutsmissi? Mis mõtled sa ommetige nende arwamatta asjade jures, mis so filmast möda käiwad, mis so käed putuwad; mis sind toitwad, riettega katwad, mis sind rõmustawad ehk kurwastawad? Mõtled sa, küsid sa ennast: „Kust ollete teie tulnud? kuhho pole juhhatate mind? kes teid mulle on annud? — Küssi isseennast ommetige, mis tunneb sinno südda selle wasto, kuidas näitad sinna ennast omma meele ja elloga, himmude- ja teggudega Temma wasto ülles, kes sinnule keik need arwamatta ihho ja waimo anded on kinkinud? Mis süggune on sinno maiapidamine nendega? Kas sinna olled üks tru maiapidaja? Te arro omma si maiapid-

damis sest! Sest keif, mis sinna isse olled ja mis sinno pärralt on, keif, mis sinno sees ja käes on, peab sind Temma pole, sinno ilmanägematta andja jure juhhatama, — peab sind ommast raskest unnest üllesärratama, Tedda otsida. Sinna ei pea mitte nende warranduste ja andide jure seisma jäma, ei mitte nende himmude siise wajoma, ni kui üks ellajas, waid nendest üllespiddi watama ja Tedda otsima, sedda rikast Issandat, kes sedda keif sinnule on annud. Se on sinno Loja tahtminne, selle tarwis on Temma sulle keif need anded annud. — — Agga mil wisil woib se meie jures sündida? — Sedda same teada, kui meie nende üpris suurte armo andide peäle watame, mis meie kui risti-innimesed Jummalalt olleme sanud, ja mis räkimatta üllemad ja aulikkumad on, kui keif, mis Temma meile lomisse läbbi on annud. — Pangem siis ka weel tähhele:

II.

Neid üpris kaunid armoandid, mis Jummal meile se sure lunnastamisese tö läbbi on kinkinud.

1) Möttele siis nüüd ka weel järrele, oh risti-innimenne, Jummal on sinnule annud Omma Sanna! — Jummal armo kulutamisesed, teud ja tootusesed — üllespandud Piibli Ramatus, wannas ja udes Testamentis — on sulle kättes-tud. Jummal isse rägib sulle Ommas Sannas, õppetab, maenitseb, römustab ja karristab sind omma Sanna läbbi, mis sees Temma Omma tahtmist sulle on ilmutanud. Kuida prugid sinna

sedda üpris kaunist talenti, sedda Jummal ja Jesusse Kristusse armo rikkust? Kas se Piibli Ramat, kas Jummal ja Jesusse Kristusse Testament on sinno käsiramat, sinno maia- ning süddameramat? Kas se on sinno ello-õppetaja ja seädja? sinno hinge arstimisse ramat? üks juhataja täht ja üks walgus sinno ello tee peäl? Kas se on sulle armsam kui tuhhat kullatükki? armsam kui sinno põllud, aiad ja keik muud aialikkud warrandused? maggusam kui maggusad ja ennam kui mesfi? Paul 119, 103. Kas sagedaste ja sure holega temma seest loed? Kas astud se pühha ramato jure nisugguses lapselikkus allanduses, nisugguses armastusse ja õppimesse himmus, otsekui sinno Jummal ja Issa, sinno Onnisteggia ja Lunnastaja Jesus Kristus isse ses ramatus sinno ees seisaks, ja sind omma ennese suga õpetaks. Kas sinna luggedes temma sees tunnud ja maitsnud, kui hea Jehowa on? Kas temma sinno süddamele kui üks hamer on, mis kaljo pihhuk katti pekseb? Kas temma sinno meelt walgustanud ja rõmustanud, sinno waimo uendanud ja kindlaks teinud? — Kas sinno Piibli luggeminne on üks armastusse ühendaminne Jummal, sinno Onnisteggiaaga, üks kool sinno süddamele, üks rohhi sinno hingele, üks ellotoidus sinno ellule? — Te arro omma st maia piddamisest, kuidas sinna sedda sulle kätte-ustud suurt head, sedda Piiblit prugid!? —

2) Uggas Jummal ei olle sulle mitte ükspäinid Omma Sanna, Temma on sulle ka Omma Poega annud, sedda keige kõrgemat ja parramat warra, mis Temmal on — Omma aino sündinud! — Nenda on Jummal sind armastanud, et Temma

Omme ennese Poialegi polle armo annud, waid on Tedda sinno eest ärrannud, kas Temma sulle sellesammaga ei olle mitte keif armust annud!? Rom. 8, 32. — Keif, mis sul on tarwis heaks, õigeks ning õnsaks sada!? Sa ollid wangis patto needmissse, surma ja sure hukatusse sees, Jummal Poeg on sind lahti osinud, on sulle ärrateinud wabbadust pattust, surma needmisssest ja iggawesse pörgohaua tullest. Jummal on Tedda sulle annud ärralunnastamissseks, pattust lahtisamissseks ja pühhitssemissseks. Temma sees, Temma läbbi woid sa sada ärrapeastetud ja priiks iggawesssest hukatussest. Sest Temma wallas Omme werd ärra, ning andis Omme ello ohwriks pattude pärrast, et agga sinna se läbbi saaksid lunnastud ja õnsaks.

Se keige kõrgem Jummal on Omme Poia werd ning ello sinno waese pattuse heaks ärrannud ning ohwerdanud, se on sinno pärralt, sulle kätte ustud, sulle kinkitud. Kuidas olled sinna sedda prukind? Kas se on sinno süddant löhki kärristand ja ruskaks peksnud? puhtaks pesnud ja pühhitsenud? ärrahawanud ja terweks teinud!? — Kas sa olled Temma Poia surma läbbi ärraleppitud Jummalaga? Kas sinna jo leidsid lunnastamist Temma werre läbbi, se on pattude andeksandmist? Kol. 1, 14. Kas sinna jubba saggedaste olled seisnud Temma risti samba ees, Temma hawade ees, Kolgata mäe peal? Kas sinna olled waimus näinud, kuidas Temma sinno eest, sinno hinge eest Omme pead nõrgutas ja ärrasurri? Kas Temma wessi ja werri, mis odda pistmissse läbbi Temma küljest on jooksnud, ka sinno süddame põhja peale on

jooksnud? — Kas se on sind allandanud, põrmo ja tolmo sisse mahha heitnud ja jälle üllestõstnud, keige patto seadusfest ja põrgo needmisfest lahti peästnud? — Kas se on kui üks heäl taewast, kui üks ellaw ja wäggew sanna Jummalast, sinno hinge sisse hüüdnud: „Arraleppitud, andeksantud, ärramatstud, mahhakustatud on keif sinno pattud ja süüd!!?“ — Kas se on kui üks kahheterrane möek sinno hinge, sinno soonde ja üddi läbbi tungind, nenda, et ta mailma, patto, kurrjad himmud ja lihha ihhaldamisfed sinno sees läbbipistnud ja surretanud, nenda, et sinna nüüd ennam ei olle patto sullane, kurrati orjaja ja mailma laps, waid et ennast keigest süddamest omma Dnnisteggia pole hoiad, — nenda et sa nüüd ennam mitte isseenesele ei ella, waid Temmale, kes sulle heaks on ärrasurnud ja üllestõusnud? — Kas sa olled öppind sedda üllemat, sedda keige kaanimat warra heaste ja öiete prukima, nenda, et sa Jesust Issaga omma süddamesse olled wasto wõtnud, nenda, et Temma selle sees ellab, tööd teeb ja wallitseb? — Sest sedda, sedda on sulle tootud, sedda pead sinna ennesele ommaks sama: „Minna tahhan Issaga tulla ja elloasset temma jure teha,“ ütleb Jesus. Joan. Ew. 14, 23. Oh kui räkimatta suur on se warra, et Jesus Issaga ellawa usso läbbi meie süddames ellab. Ewes. 3, 17, Oh mis õnne, mis wägge, mis õnnistust ja auustust woid sa sada sest arwamatta surest armo andest, kui sa agga öiete olled öppind sedda prukima, öiete sellega maia piddama. — Te arro ommast maiapidamisest!!

3) Jummal on sulle Dmma Poiaga ka Dm-

ma Waimo annud, sest Temma tahhab Omma Waimo wäljawallada keige lihha peale — tahhab Tedda keikile kinkida, kes Tedda sellepärrast pal-
 luvad ja omma süddant Temma eest kinni ei
 panne. — Temma sai pühha ristmiseses sinno
 peale wäljawallatud. Jummal on Tedda sulle
 siis ühheks armo pandiks annud, et Temma sind
 Ommaks lapsiks wasto wõtnud — ja ello otsani
 sulle õppetajaks ja juhatajaks peab jäma. Temma
 tahhab keik head sünnule teha, sind keigis nõd-
 russes kinnitada, sinno sees ja sinno eest palwed
 teha räkimatta õhtamistega; ja mis weel —
 Temma tahhab sind jummalikkust ollemisest os-
 salikkus teha, 2 Petr. 1, 4 ja sulle keik jum-
 malikko armo ja joudo kinkida, ni palju kui sulle
 tössiseks usso elluks ja Jummalala melepärralis-
 seks käimiseks tarwis lähhäb, nenda et sinna
 ennast mitte omma nõdrusfega ei woi wabban-
 dada. — Temma tahhab keik sinno sees olla ja
 teha, sind kuisatuses ja wõitlemiseses waenlas-
 tega kinnitada ja sulle woinust anda Issanda
 Jeesuse Kristusse läbbi. Temma tahhab Jeesust
 sinno sees ärrafelletada ning sind õppetada, kuidas
 sa Temma ja Issa armust woid ossa wõtta ja
 Temmaga ühheks wainuks ning hingeks sada.
 Misuggust suurt warra, nisuggust armo-
 annet, kelle sarnast et ial woi leida, on Jummal sulle
 kinkinud — se on sinno ees, sa woid sedda sada,
 se on sulle pakutud! — On sul siis jo Jum-
 mala Waimo? — ellab Temma jo sinno sees?
 — — Olled sinna Tedda jo lastnud enneses
 tööd teha, ennast juhhatada ja ennese üle wal-
 litseda, ennast Kristusse jure sata ja Temma
 fisse juurduda? — Kas sa olled pühha Waimo

läbbi lihha teud surretanud? — Kas lapsed ennast
Temmast keige tõe sisse juhhatada? — — Te
arro ommast maia piddamisest!! — —

4) Jummal on sulle kinkinud Omma Waimo
sees julgust, Temma jure astuda; sinna woid
Temma Waimo sees, Jesusse Kristusse pärrast
tulla ja omma Wahhemehhe Jesusse Kristusse
nimmel keige asjade pärrast Temma pole öhkada,
Temmale keik omma hädda ja pudust, palwed ja
sowimissed, ihho ehk waimo polest ette panna,
ja sinna ei sa ei ial tühja kättega Temmast
taggasi tulles, ei ial önnistamatta, römusta-
matta ja kinnitamatta jäma. — Seit Jesus ütleb:
„keik woib sündida sellele, kes ussub.“
Mark. 9, 23. Keik woid sinna uskus ja waimus
palluda. Ei ial sa sinna taggasi lükkatud, tulles
ni saggedaste kui tahhad. Iggauht palwet
tahhab Temma kuulda, mis sinna Temma taht-
missse järrele pallud. Keik on sulle walmistud
Temma jures aialikkus ja iggawesses elluks,
keik peab sulle sama. Oh sinna önnelinne, oh
sinna önnis inimenne! tead nüüd, kui rikkaks
ja önsaks Kristusse läbbi woid sada? kui sa
agga öigel wisil maia pead, öigel wisil need
üpris kaunid anded prugid, mis sulle
kätte ustud on? Te arro ommast maia-
piddamisest!! —

5) Jummal on sind ka Kristusse läbbi
Omma Waimo sees lapses ja pärrijaks teinud
— sinna pead Jummalala lapses ja Temma rigi
pärrjaks sama ning jäma. Keik Temma war-
randussed siin Ma peal ja seal taewas, Temma
taewane Riit, Jummalala otsata ja löymatta su-

red warrandussed, keif taewa paradisi auustus-
sed, keif mis taewade taewad enneses kandwad
— keif, keif mis agga ial se sure, rikka ja
wäggewa kolmaino Jummalaga pärralt on, se keif
peab sinno pärralt ollema ja jäma iggawesses
aiaks, sest keigest pead sinna ossa wõtma, ja kui
üht iggawest ossa ja pärrandust ommaks pid-
dama, ühhes Jummalaga ja Jummalaga sees.

Oh sedda räkimatta önnne ja rikkust! oh sed-
da förget römo ja rahho! oh sedda suurt ön-
nistust ja auustust! ärramötlematta! — ärra-
mötlematta! — Oh sedda üpris kaunist lotust! So
siin woib so südda sest nenda paljo ettetundmist
sada, kui ta jouab kanda, ning seäl, seäl saad
sedda täieste tundma, täieste kätte sama ja igga-
weste — iggaweste maitsema!!! —

Agga sinna, kes praegogi need sannad kuled,
üttele — mis saggune luggu on siis sünnuga? Kas
sa olled jo üks Jummalaga laps? Kas sa tead,
kas ussud, kas maitse, mis sulle Jummalast
on kinkitud? Kas Jummalaga Waim annab tun-
nistust sinno waimule, et sa Jummalaga laps,
Jummalaga ja Kristusse pärria olled? Kas sa ku-
led sedda ausat tunnistajat ommas süddames,
kas tunned, kas maitse, Temma rahho, sedda
ärrakiitmatta rahho, mis sees Jummalaga ja Kristus
ellab ja ennast süddamele tunda annab? — Kas
so südda, se iggawesse taewa warra lotusse pär-
rast, ennast sest aialikkust mailma warrast on
lahiti teind? Kas so hing, tullesw ello römo ette-
tundmisses, sedda Jummalaga kartmatta mailma
römo tühjaks peab? — Kas so waim, tullesw
au lotusses, iggawesse auustuse ette-tundmisses,

keif kadduwat mailma au, ehk häbbi-naero, ööne, ehk hädda, kõrgust, ehk süggawust pihhuks ja põrmuks peab? — Kas sa sedda mailma jalgega tallad sepärrast, et üks iggawesse ello pant sinno süddames on, sepärrast, et üks ellaw ja kindel tunnistus, üks Jummal pitsarimärk sinno waimule sedda keige kõwwemat kinnitust annab, et sa üks taewa pärria, üks pühhade ossaline, üks Jeesusse järreltäia, üks Jummal armastaja, üks Kristusse Jünger olled, ja et se näggematta ja iggawenne Jummal riik sinno pärralt on? — Kas sa moistad nende taewalikkude warrandustega maiapidada, kellega sind Jummal Jeesusse Kristusse läbbi on önnistanud? — Te arro omma st maiapidamisest!

Dh möttelge siis selle ülle järrele, minno armad! Kes nisuggused warrandused, nisuggused armo-andid kalliks ei pea, kes pühha Jummal sanna tühjaks arwab, kes Armo Waimo teotab, ja sedda iggawest pärrandust kerge melega mailma prüggi ja tolmo wasto ümberwahhetab, ning sedda teeb iggawest, kes need sinnatsed üpris kawnid warrandused, mis Jummal temmale pakkub, wasto ei wötta, ehk kui ta needsammad ka jo on wastowötnud, need jällegi ärrakautab, kes omma süddant pattule, mailma tühjussele ärraannab, lihha himmudes ellab, mailma warranduste järrele ahnitseb ja peatoidusse murrega omma süddant koormab — möttelge ommetige, mis saab sellega sündima, kes nisuggusist armo andidest luggu ei pea, mis temmale se suur Jummal Omma's Poias pakkub? Se Issand ütleb meile sedda se tähhendamisse sanna sees: et

Temma tedda keigest sest maiapiddamisest saab lahti teggema ja keif need sured armo warrandussed ja andid temma käest ärrawõtma, otsekui se nael ehk talent se laisa sullase käest, mis temma olli higgirättikus hoidnud ja mahhamatnud. Selle eest hoidko meid se armas Jummal! —

Oh armsad söbrad! ärkagem siis ülles, walwagem, sagem kassinaks, wõtkem keigest melest Jummalä armo warrandussed ja anded õige kalliks ja armsaks piddada ja nenda truieste prukida, et teie keige süddame- ja melega, keige hinge- ja waimoga neid kinniwõttate, kinnipeate ja otsani hoiate! Se Issa taewast hüab Dmma Sanna ja Waimo läbbi meie hinge sisse: „Minno lapsokenne! sinna olled mul ni armas, et minna Dmma armsamat ainust sündinud Poega sulle kintin ja süddamesse pannen. — Ma näen kül, sa olled üks waene, ärrakaddunud pattune — agga Temma on tulnud sind üllesotsima, leidma ja õnsaks teggema — Temma saab sind jälle Minno jure taggasi toma ja Minno kätte ja sülle pannema. Wõtta, siin on sul Mo ainus laps, Temma wallab Dmma werd ja surreb sinno eest, sinno pattud mahhakustutada ja sind õnsaks tehha. Tahhad sa Tedda, siis wõtta Tedda — pea Tedda kinni keige süddamega, ja sa olled õnnis, olled minno laps ja pärria, siin ja iggawest!“ — Oh misjuggune tulline wiha peaks siis kül meie peale langema, kui meie sedda pakkutud head põlgame ja ennestest taggasi lükkame, kui meie sellepärrest keif ei tahhaks mahhajätta ja ärrakautada, et meie agga sedda suurt warrandust, sedda üpris kaunist perlit kätte same. Oh

armsfad söbrad, ma pallun ja wannutan teid teigest hingest, Jummal se Issa nimmel, kes Omma Poega Jesust teie eest on ärraannud, wötte Tedda omma süddamesse! — Andke ennast Temmale ärra feige hingega ja tehke iggapääw ifka ennam omma süddant Temmale lahti, kui teie tedda jo ollete wastowötnud!! — —

Ma pallun ja wannutan teid Jummal se Poia nimmel, kes Omma werd teie eest ärrawallas, Omma süddant teie eest läbbiuristada lastis — tulge, tulge Temma lahti tehtud, läbbiuristud süddame jure, kelle seest werri ja wesfi joseb, mis sees teie ennast woite puhtaks pesta ommast pattudest ja kätte sada Temma Waimo, Temma lapse ja rigipärria öigust. Ja kui siis needsiinnatsed Jummal sured armo = andid teie käes on, kui teie Jesust ja Temma ärratenimist maitsete, kui Temma arm ja Temma Waim nenda teie süddames wallitsemas on, et teie Jummalat omma Dünnisteggiat teigest süddamest ja ülle feige asja ja omma liggimest kui isseennast armastada püate, oh siis olge ka selle jures kui truid maia- piddajad — ning jäge ka otsani truits! — Jah jägem surmani ustawaks majapiddajaks, et meie wiimse kohtopäwal se sanna eest ei saaks ärrakohkuma: „Te arro ommast maia piddamisest!“ Waid et siis, sel surel jällestusse pääwal — kui taewas ja Ma wärriseb — et siis se Issand woiks öölda: „Tulle tänna sinna hea ja ustaw sullane, sinna olled pisto ülle ustaw olnud, Minna tahhan sind ülle paljo panna! — Minne omma Issanda römo sisse! — Matt. 25, 21. Ja

Ar 802
Janten, C.

töest, önnis, önnis on se sullane, se Issanda
maiapiddaja, kedda temma Issand tulles nenda
leiab teggemast — töest Minna ütlen teile,
et Temma tedda keige — keige omma
warra ülle panneb! Amen. Amen.
Matt. 24, 46. 47.

484/481
3.50

